

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Год. XVI.

НЕДЕЉА 1. ФЕБРУАРА 1898.

Број 5.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА.

ЦЕНА:

За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године . . . . . 3 „
За стране земље на годину . . . . . 9 „

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ОБЗНАНА

Према претпису управе вар. Београда од 22 јануара 1898 год. бр. 1609 суд општине београдске обзнањује, да ће *Његово Величанство Краљ Милан, Командант активне војске* примати сва она лица грађанског реда, која би му желела предстати ради војничких питања и предмета, само *средом* преко недеље у штабу команде активне војске (у горњем граду.)

Од суда општине београдске 22. Јан. 1898 г. Абр. 478.

ОБЈАВА

Пошто је 31. прошлог месеца истекао рок прописани чл. 101. закона о непосредном порезу, за добровољну наплату пореза, по чл. 102. истог закона, настало време за наплату порезе егзекутивним путем; и пошто има више грађана, који нису исплатили порезу за раније године, — то Пореско Одељење за град Београд, услед наредбе Господина Министра Финансија од 3. овог месеца Пр. Бр. 99., овим путем позива све грађане града Београда, који

још нису исплатили порезу за раније и 1897. годину, да исту исплате за три дана од дана ове објаве; јер ће, после овог рока оделење предузети наплату пореза егзекутивним путем, према свима, који не буду исти измирили, у овом року, не примајући никоме никакав изговор и не давајући ни најмањи почек.

У исто време оделење овим путем позива грађане, да уредно долазе на позиве пореских органа, када буду позивани ради плаћања порезе и осталих званичних послова, како би избегли казне прописане чл. 109. закона о непосредном порезу за недоласке на позиве.

Из канцеларије Пореског оделења за град Београд 9. Јануара 1898. год. Пор. Бр. 112. у Београду.

НАРЕДБА

У последње доба учестало је, да се у Београду и околини појављују од беса оболели или на бес сумњиви пси, — па како је утврђено да су се исти клали са многим псима, за које се не зна који су и чији су, то управа у циљу да спречи и угуши

свако разбољење од беснила које би могло и велике размере узети, на основи закона о заштити од сточних зараза § 1. ж. § 23 тач. 1 д и тач. 5 и § 34 ж.

Наредбује:

Сваки онај који у Београду и његовом рејону има пса, мора га од дана обзнане ове наредбе, па док се она не опозове, држати везана на ланцу или иначе затворена, а нађели се на улици стрводеру је дано право и дужност да га ухвати и убије, било да дотично псето има марку било не.

Ако који проходње ради жели пса да изведе на улицу може то чинити, али у том случају пас мора бити вођен на метар дугој сразмерно дебелој врпци или ланчићу; ко противу ове наредбе буде радио казни ће се по § 42 са погледом и на § 46 горе реченог закона

Овом наредбом ни у колико се не укидају „правила о псетарини за град Београд од 1887 г. прописана општинским судом.

Из Лекарског одељка управе града Београда ЛМ 185. 24. јануара 1898 године Београд.

СРПСКИ КРАЉЕВСКИ ПРЕСТО

И
ПИТАЊЕ О ЊЕГОВУ НАСЛЕДСТВУ

од оставке краља Стефана Драгутина до победе краља Стефана Уроша III. над краљем Владиславом II.

ИСТОРИСКА РАСПРАВА

Мото: Знати много о једној ствари, а по мало од свију; знати добро оно, што се тиче српске народности, српства и словенства, а по мало заједничку науку: то ја желим будућим српским трудбеницима на просветном пољу, а и да им се број умножи!

Ј. Бошковић

НАПИСАО

ЉУБ. АНДРЕЈЕВИЋ

(Ова је расправа награђена првом видовданском наградом Општине Београдске у год. 1896.)

(НАСТАВАК)

После смрти краља Драгутина, „Vladislaus ipsius filius, per patrum suum scilicet Regem Uroscium carceratur.“ Таку је забелешку оставио Мадријев о судбини Драгутиновог наследника. То исто потврђује и други савременик, Буркард. То је и у историји усвојено и узима се као повод савезу у 1318. год. између Карла Роберта

и осталих, противу краља Милутина, јер је овај, заузимањем Драгутинових земаља заузео и Мачву, коју је Карло сматрао као својину угарске круне.

Колико је нама познато, само г. Срећковић одступа од овога тврђења, и вели да краљ Милутин после смрти краља Драгутина није бацио Владислава у тамницу, већ га, као свога наследника, поставио да влада Зетом, а сам је завладао Драгутиновом државом. У потврду тога г. Срећковић се позива на неко писмо папе Јована XXII. од године 1318., упућено Владиславу кнезу зетском, којим га позива да и он уђе у савез противу краља Милутина. Дознавши краљ Милутин да и Владислав пристаје уз његове непријатеље, ухвати га и тек том приликом баци у тамницу.¹

Нама није било могуће да то писмо потражимо онде, где га је г. Срећковић нашао, али смо га, чини нам се, нашли на другом месту. Код Тајнера саопштено је писмо папе Јована XXII. од 17. јуна 1318. године, упућено „Mentulo Musatio Comiti Clissanie, Andree Musatio regni Albanie Marescalco et Theodoro Musatio Prothosévastoni“, којим их позива у савез про-

тиву невернога краља рашког. У примедби је додато, да су иста таква писма упућена и још неким великашима, па и „Vladislaus Gonome Dioclee et maritime Albanie Comiti.“¹ Да ли је ово писмо оно исто, које и г. Срећковић спомиње? Нама се чини, као што смо већ напред нагласили, да јесте. Али да ли је Владислав Гонома иста личност, која је и Владислав, син краља Драгутина? То не само да нам се чини, него смемо као позитивно узети да није, јер је породица Гонома позната и без овога Владислава.² И кад Владислав Гонома није син краља Драгутина, онда и поменуто тврђење г. Срећковића пада.

Али ако нема права што тврди да је краљ Милутин поставио Владислава да влада Зетом, изгледа да г. Срећковић има у толико права, што вели да Владислав није лишен слободе и државе одмах после Драгутинове смрти, него доцније. Јер без сумње биће да је краљ Милутин ту неправду Владиславу учинио једино у намери да од две слабије створи једну велику и јаку српску државу. Међутим на то није могао поми-

¹ Theiner. Vet. Mon. Hung. бр 1264. стр. 831.

² Пуцић М. Срб спом. II. стр. 26 и 27. Године 1399. неки Дмитар Гонома из турског подручја опленио је дубровачке трговце. Ово је без сумње неки потомак поменутог кнеза Владислава.

¹ Срећковић С. II. Истор. срп. нар. II. стр. 251.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

I
ВАНРЕДНА СЕДНИЦА

3. Јануара 1898. г.

Председавао председник г. Н. Д. Стевановић, присуствовали чланови суда г.г. Бран Ј. Рајић и Ђ. Карађовановић, од одборника били: г.г. Светозар Гвоздић, Ваца Николић, Љуб. Живковић, Стеван Миљковић, К. Н. Лазаревић, М. О. Петровић, С. Азријел, Р. Драговић, Трајко Стојковић, Глиша Стојановић, Марко С. Петронијевић, Стеван Максимовић, Коста М. Ђурић, Др. Лео, Никола И. Стаменковић, Др. Лазаревић, Ј. М. Јанковић, Голуб С. Јанић, Ђ. Пантелић, Др. Стеван Марковић, Ђ. Димитријевић, Д. Ђирковић, Дамјан Стојковић, Дим. Гавриловић, Михаило Ђ. Илић, М. Савчић.

(Свршетак)

3). Пијачарина.

101., Са Краљевог трга . . .	30.000.—
102., „ пристаништа савског	1.000.—
103., „ зеленог венца . . .	800.—
104., „ марвеног трга . . .	6.000.—
105., „ цветн. трга (дато Врачарском друштву на бесплатно уживање.) . . .	—

4). Обаларина.

106., Од пристаништа на Сави и Дунаву . . .	6.500.—
107., „ купатила . . .	1000.—
108., „ леда на Сави и Дунаву . . .	800.—

5). Акциз.

109., На алкохолно пиће . . .	14.000.—
110., „ бозу . . .	2000.—

6). Разни приходи.

111., Од тамиса за туцање кафе	13.620·01
112., „ анализа хемиских . . .	50.—
113., „ попаше на утрини . . .	1.871.—
114., „ чуварине сена . . .	300.—
115., „ продаје траве на новом сењаку . . .	50.—
116., Од „ „ на старом гробљу . . .	130.—
117., Од продаје траве код крпне љуприје . . .	200.—
118., Од продаје траве на резервоару . . .	120.—

шљати у време смрти краља Драгутина, јер тада још није био стигао да уреди ствари у својој држави после Стеванове буне, о чему нам најбоље сведочи питање о избору наследника АЕ. Саве III, чије је решење окончано тек на читаву годину дана после Драгутинове смрти. С тога држимо да је краљ Милутин могао заузети Драгутинове земље најраније тек у половини 1317. године. Ну како је услед тога, под утицајем папе Јована XXII., савез између Карла Роберта, Филипа Тарентског, Младена Шубића и других противу краља Милутина почео да се склапа тек у половини 1318. а довршен 1319. године, може се као поуздано узети да је Владислав остао без државе не само најраније у половини 1317., него да је то могло бити и у првој половини 1318. године.

Ова последња могућност о времену кад је Владислав могао остати без власти кад би се утврдила, помогла би нам да одговоримо на питање због чега је краљ Милутин према Владиславу био много блажи него према Стевану. Не знамо да ли је силом или преваром успео да га лиши слободе и власти, али знамо да га није ослепео нити слао где у заточење, као што је пре тога учинио са Стеваном. На ту га благост није могло навести то, што му је

118., Од продаје цвећа . . .	300.—
119., „ концерта у парку . . .	500.—
120., „ кијоска кирије . . .	60.—
121., „ седишта у парку . . .	350.—
122., „ мртвачких кола . . .	2.000.—
123., „ станица фијакерских . . .	3.400.—
124., „ дезинфекције . . .	1.500.—
125., „ псетарине . . .	2.000.—

7). Одржање чистоће.

126., Од чишћења улица . . .	12.000.—
------------------------------	----------

8). Таксе канцелариске и друге.

127., Од парничних такса 3% . . .	5.000.—
128., „ пресуда и решења . . .	3.000.—
129., „ забрана . . .	800.—
130., „ позива и монополисаних хартија . . .	1.100.—
131., Од разних уверења и потврда . . .	5.000.—
132., Од дозвола за пасоше . . .	600.—
133., „ дозвола продавачких . . .	100.—
134., „ дозв. за продају млека . . .	2.000.—
135., „ сточних пасоша . . .	300.—
136., „ забава концер. и циркуса . . .	3.500.—
137., Од добошарине . . .	1.000.—
138., „ регулационих линија . . .	2000.—
139., „ тапија и премера . . .	200.—
140., „ копирања и разн. других . . .	50.—
141., Од претплате за општин. новине . . .	800.—
142., Од спајања кан. (за сада општина нема канала.) . . .	—

9). Казне.

143., Од казни кријумчарских . . .	500.—
144., „ казни административн. . . .	100.—
145., „ каз. за неиспуњавање уговора . . .	100.—
146., Од казни по грађевинском закону . . .	1.500.—

Ванредни приходи.

10). Наплата дуга и камаше

а). Из главнице.

147., Од дужника за калдрму . . .	50.000.—
148., „ дужника осталих . . .	25.000.—

Владислав изгледао безопасан, јер као год што је Стеван био противан Милутиновим и Јерининим смеровима, исто је тако сада, оставши без власти, и Владислав морао бити томе противан. А што га и поред тога краљ Милутин не лишава вида може се најбоље објаснити тиме, што тада царица Јарина већ није била у животу и да је, према томе, краљ, ослобођен свих обавеза према њој, долазио на ту мисао да ће му Владислав бити потребан за наследника. Што му није дао какву област на управу објаснило би се тиме, што га је од тога одвратило искуство са Стеваном.

Поменули смо већ да је и како противу краља Милутина склопљен савез због тога што је заузео Драгутинове земље. Савезници су напали на Србију године 1319. са две стране, преко Албаније и са угарске границе. Нећемо се упуштати у појединости како је ова борба текла, него ћемо само то поменути да краљ Милутин није толико страдао, колико су се надали његови непријатељи. Да је тако, најбоље нам сведочи то, што га одмах затим налазимо да се меша у унутарње ствари византиске царевине, што би тешко могао чинити да је пострадао у боју противу католичких нападача.

б.) Инштерес и принос на вредеће пашуре.

149., Од интереса на разне наплате . . .	4.500.—
150., Од приноса на артије од вредности . . .	2.000.—

11.) Неуредиви приходи.

151., Од ванредних прихода . . .	—
----------------------------------	---

Овде је прекинуто даље решавање с тим, да се у првој седници за овом настави.

X

Председник извештава одбор, да је по буџету за 1897. год. било свега седам кварталних лекара, а да је било и да их и сада у служби општинској има њих 8. Па како за ову годину вреди привремено буџет од 1897. год. то би требало да једног лекара отпустити, или за осмог одобрити накнадни кредит.

По саслушању овога, одбор је решио,

да се један општински квартални лекар отпусти из службе и да их остане свега седам, као што је и буџетом за 1897. г. предвиђено.

XI

Председник извештава одбор, да је према ранијем одборском одобрењу проф. Др. А. Гершера наштампао свој извештај о води из новог водовода у 600 примерака на немачком језику, и да би требало сада ту књигу на српски превести и штампати је.

По саслушању овога, одбор је решио,

одобрава се потребан кредит за превод и штампање извештаја проф. Др. А. Гершера о води из новог београдског водовода.

Трошак око овога да падне на терет прихода трошаринских као накнадни трошкови око грађења водовода.

II

ВАНРЕДНИ САСТАНАК

5. Јануара 1898.

Председавао председник г. Никола Стевановић, присуствовали чланови суда г.г. Бран Ј. Рајић и Ђ. Карађовановић, од одборника били: г.г. Свет. Гвоздић, Марко С. Петронијевић, Влад. Чортановић, Стеван Максимовић, Коста Д. Главинић, Коста М. Ђурић, Д. Ђирковић, Ваца Нико-

Нередима у византиској држави краљ Милутин умео би се тада користити, да га није спречила смрт. Настављач АЕ. Данила оставио нам је забелешку да је краљ умро у своме двору у Неродимљу 29. октобра,¹ а годину није забележио. Забелешке доцнијих домаћих летописа као и о другим тако и о години овога догађаја не слажу се међу собом. По Миху Мадигеву „Rex Uroscius Rasciae, migravit ex hac vita“ новембра 1821. године.² Са овом се годином слаже и причање Нићифора Грегора,³ а и по Кантакузену⁴ може се закључити да је краљ Милутин био жив у првој половини те године. Ну, од како се је сазнало за дечанску хрисовуљу,⁵ у историји је усвојена 1320. година као година смрти краља Милутина. И сам г. Ковачевић, као што смо напред поменули, приликом расправљања питања о години Стеванове буне и одређивању године Никодимовог доласка на архиепископски престо, држао је да је та година тачна.⁶ Тек кад су му дошла до руку „Атон. акта“

¹ Дан. Жив. Краљ. стр. 161.

² Швандтнерово издање. Th. III. стр. XVI. р. 646.

³ Руски превод стр. 319.

⁴ Corp. script. Cantacuz. I. р. 35—37 и 169.

⁵ Mon. Serb. стр. 90.

⁶ Годишњица III. стр.

XVIII

Услед примедбе одбора, учињене приликом решавања о буџету прихода, председник подноси писмен извештај књиговодства о приходу општинске куће експроприсане од Волферна и Голдштјна у 1897. год. по којем је извештају било у тој години прихода 926 дин.

Исто тако председник извештава одбор, услед интерпелације одборника г. Соломона Ј. Азријела учињене у седници одборској од 22. Дец 1897. год. да је суд општински оптужио државној власти бив. економа за његове злоупотребе и да је та оптужба ургирана.

Одбор је примио к знању,

оба ова извештаја.

XIX

Продужен је појединачни претрес буџета са 1898. год.

По прочитању сваке тачке по особ, одбор је решио,

да се у буџету општинском за 1898 г. предвиде и ови расходи:

в). *Рачунском, финансијском и економном.*

1. Књиговодство.

16., Главни књиговођа . . .	4.000.—
17., Млађи књиговођа . . .	2.200.—
18., Контролор глав. контроле	3.000.—
19., Писар књиговодства . .	1.000.—

2. Ликвидација.

20., Ликвидатор — рачуноспитач	2.000.—
21., Писар за деловодник и регистар	960.—

3. Благајница.

22., Главни благајник	3.000.—
23., Помоћник благајника . . .	2.000.—
24., Писар за благајницу . . .	1.200.—

4. Економат.

25., Економ и надзорник добара	2.500.—
--	---------

г). *Санитет.*

26., Шеф лекар	3.500.—
27., Седам кварталн. лекара по 2.250 дин.	15.750.—
28., Хемичар (после поименичног гласања са 14 гл. против 12 гласова.	3.000.—
29., Два марвена лекара по 3.000 дин.	6.000.—
30., Седам бабица по 600 дин.	4.200.—
21., Писар	960.—
32., Лабарант у хем. лабораторији	360.—
33., Дезинфектор машиниста	1.000.—
34., Два дезинфект. помоћника по 960 дин.	1.960.—

д). *Статистика.*

35., Статистичар	1.800.—
36., Писар за војне ствари	1.800.—
37., Писар за уверења	2.200.—
38., Пет писара за статистику и војно одељење	5.760.—
39., Писар порески	1.200.—
40., На станарину порезника	6.000.—

ђ). *Спољњем особљу.*

1. Кланичном.

41., Надзорник кланице	2.400.—
42., Два настојника по 1.200	2.400.—

43., Шест контролора спољних по 1.200 . . . . . 7.200.—

2. Мерачи.

44., Надзорник и девет мерача 10.500.—
45., Царинским чинов. награде 1.200.—

3. Пијачари.

46., 2 пијачара 1|1.200 1|720 1.920.—

4. Вртар.

47., вртар . . . . . 1.800.—

Овде је прекинуто даље решавање с тим, да се у првој седници настави.

XX

Приликом решавања о буџету расхода општине београдске у 1898 год. одбор је решио,

звање школског лекара укида се. Дужност школског лекара вршиће квартални лекари; сваки у своме кварту.

XXI

Приликом решавања о буџету расхода општине београдске у 1898. год. а услед тога, што је марвеним лекарима дата годишња плата од три илјаде динара свакоме одбор је решио,

Приход од прегледа живе стокe и живих свиња, које ће прегледати општински марвени лекари на позив приватних или државне власти вршити, има се делити овако: једна половина припаће општини београдској као њен приход, а другу половину поделиће њих двојица на једнаке делове.

XXII

По прочитању акта управе града Београда и њених одељака АБр. 124, 132, 148 и 162; којима се траже уверења о владању и имовном стању, извесних лица, одбор је изјавио,

да су му непознати: Јован Врандић калфа стаклорезачки, Љубомир Трета, бив. слуга, Мика Ивановић, циганин, Сава Сокошанин коцкар и Миленко Анђић бив. трг.

XXIII

По прочитању молбе Т. Пантелића пензионера АБр. 152 одбор је изјавио мишљење,

да се молиоцу може дати тражено уверење о породичном односу пок. Науна Науновића, бив. олд. трговца.

XXIV

По прочитању протокола лицитације АБр. 158. држане за давање под закуп права наплате таксе фијакерске, одбор је решио,

да се право наплате таксе фијакерске за 1898. год. по прописаним погодбама уступи Михајлу Николићу, гостионичару олд. за цену од илјаду пет стотина динара и десет пара за годину.

XXV

По прочитању молбе Сретена Новаковића трг. олд. да се ослободи дужности поротничке, пошто је већ судија трговачког суда, одбор је решио,

да се ова молба одбаци.

XXVI

Председник подноси одбору извештај о цени брашна и жита ради одређивања цене лебу. По саслушању тих пена одбор је решио,

да до петнаестог јануара 1898. године остане иста цена лебу од тридесет и шест

пара по килограму. После овога рока да се у првој одборској седници поднесе извештај о цени жита и брашна ради одређивања цену лебу. —

XXVII

Председник извештава одбор, да је Бранко Крчединац нови закупца државнога плаца на савском стоваришту, на којем је подигнута општинска зграда за винарску пијаци, вољан да тај закуп пренесе на општину са свима обвезама према држави по закљученом уговору као и да општина буде дужна овај плац држати 6. година под закуп и да плаћа држави на име кире по 1000 дин. годишње.

По саслушању овога одбор је решио,

прима се у свему овај предлог Бранка Крчединаца. Ставља се у дужност суду да овај пренос закупа под означеним погодбама изврши и да настане, да се што пре удеси лагум испод калимедана за винарски магацин. Ако би овај магацин био готов пре истека шестогодишњег закупа овог државног плаца, винарска ће се пијаци одмах у лагум преселити, а на овоме плацу и у овим општинским шупама сместиће се и држати ракија до истека закупа.

О Б Ј А В А

На дан 4-ог фебруара тек. год. у 3. сата по подне, држаће се у канцеларији економског одељења општине, усмена лицитација, за израду двојих кола за градски дезинфекциони завод, за пренос инфицираних и дезинфицираних ствари.

Ближа обавештења и услови могу се видети у канцеларији економског одељења.

Позивају се лицитанти, да означеног дана дођу да лицитирају.

АБр. 357. Од суда општине београдске 28. Јануара 1898 год. у Београду.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

а) Проста кола са 2 коња — — — —	10 дин.
б) Кола са анђелима са 2 коња — — —	18 "
в) Стаклена кола са 2 коња — — — —	24 "
г) Стаклена кола са 4 коња — — — —	60 "

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димњичарство :

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове — — — —	0-20 д.
б) За незидан шнархерт — — — —	0-40 д.
в) За узидан — — — —	0-20 д.
г) За велики узидан шнархерт у гостионици — — — —	0-50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата	0-20 д.
ђ) За чишћење простог димњака — — —	0-10 д.
е) За чишћење чунгова од 2 и по метра уједно са пењима — — — —	0-24 д.
ж) За чишћење чунгова од 2 и по метра уједно са више пењи — — — —	0-20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове — — — —	0-75 д.

II. Пражњење помијара и нужника :

а) Од кубног метра — — — —	10— д.
б) Од акова — — — —	0-50 д.

III. Гробарина :

а) Гроб за децу — — — —	7— д.
б) Гроб за одрасле — — — —	12— д.
в) Мала гробница — — — —	555-52 д.
г) Велика гробница III реда — — — —	998-93 д.
д) Велика гробница II реда — — — —	1099-93 д.
ђ) Велика гробница I реда — — — —	1684-57 д.